

Hayvanlarda haram-helâl ölçüsü

‘Tulayorhan’ rumuzlu okuyucumuz: “28. Lem’a 3. Nükte’de anlatılan; âkilü’l-lahm (et yiyici) hayvanların helâl rızkları vefat etmiş hayvanların etleridir. Hayatta olan hayvanların etleri onlara haramdır. Eğer yeseler ceza görürler. ‘Yani boynuzsuz olan hayvanın kisası kıyamette boynuzludan alınır’ diye hadis-i şerif ifade ediyor. Biz biliyoruz ki hayvanlar sevk-i İlâhî olunuyorlar. Onlara göre haram-helâl hangi ölçüye göre belirlenir? Cüz-i irade sadece insanlarda bulunduğu göre onlar neye göre hesaba çekilecek?”

Hayvanlara göre haram helâl ölçülerini kâinât kitabı, yani Allah’ın kâinâta koyduğu kanunlar belirliyor. Allah hayvanları şefkat ve merhamet hisleriyle birlikte yaratmıştır. Bir hayvan ne kadar da yırtıcı olsa, ruhuna konulmuş merhamet hissiyle canlı hayvanlara zarar vermemekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğü ona Allah’ın Rahman ve Rahîm isimleri fitrî olarak yüklemiştir. Et yiyici hayvanlar bu bakımdan ölmüş hayvanları sevk-i İlâhî ile derhal hissederler, bulup yerler; fakat ölmemiş hayvanlara saldırmazlar. Yüreklerindeki merhamet hissi buna engel olur.

Eğer yırtıcı hayvanlar ölmemiş hayvanlara, merhametsizce, aç gözlü biçimde saldırıp öldürüp yerlerse, fitratlarına konulmuş rahmet kanununa muhalif hareket etmiş olurlar ve rahmet kanunu hükümlerine göre ceza alırlar. Yani meselâ bir avcının silâhına merhametsizce hedef olabilirler. (Avcı, eğer haksız ve gerekçesiz biçimde öldürmüştü, o da bunun hesabını dünyada veya mahşerde öder. O ayrıdır.)

Hayvanların cüz’-i ihtiyarîleri insanlar kadar gelişmiş olmasa da, vardır. Nitekim Bediüzzaman Hazretleri, onların da bir iştiha ve nefis sahibi olduklarını, bir cüz’-i ihtiyarîlerinin bulunduğunu ve hatta bundan dolayı da fiillerinin ‘hâlisen livechillah’ (saf ve temiz bir şekilde sırf Allah için) olmayıp yaptıkları işlerde nefislerine de bir derece hisse çıkardıklarını söyler.¹ İçlerindeki sevk-i İlâhîye kanaat etmeyip, aç

gözlülük ve hırsla hareket ederlerse, ceza görmeyi hak ederler.

Dipnot:

1- Sözlür, 24. Sö, 4. Dal, s. 319